

Raadsvoorstel

Onderwerp **Aanvullend krediet Fietsroute Plus Helperzoom**

Registratienr. 6790185 Steller/telnr. M. Huizenga/ 06 11211325 Bijlagen 0

Classificatie	☒ Openbaar ☐ Geheim	
	☐ Vertrouwelijk	
Portefeuillehouder	De Rook	Raadscommissie
Langetermijn agenda (LTA) Raad	LTA ja: ☐ Maand ☐ Jaar	
	LTA nee: ☒ Niet op LTA	

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- I. een aanvullend krediet van € 600.000,-- beschikbaar te stellen voor de realisatie van de Fietsroute Plus langs de Helperzoom en dit te dekken uit de Intensiveringsmiddelen voor Verplaatsen, onderdeel fietsmaatregelen, jaarschijf 2018 (€ 27.000,-- structureel);
- II. het totale krediet daarmee vast te stellen op 2,6 miljoen euro;
- III. de gemeentebegroting 2018 op programmaniveau overeenkomstig te wijzigen;
- IV. het genomen besluit vanwege het financieel toezicht op grond van artikel 21 Wet algemene regels herindeling voor te leggen ter afstemming aan de gemeenten Haren en Ten Boer en ter goedkeuring aan Gedeputeerde Staten;
- V. het genomen besluit na goedkeuring door Gedeputeerde Staten in uitvoering te brengen;

Samenvatting

In januari 2017 heeft uw raad een besluit genomen over het voorkeurstracé voor de Fietsroute-Plus langs de Helperzoom (kenmerk: 6054795). Deze variant scoorde als beste op de aspecten verkeersveiligheid, verkeersdoorstroming, behoud van bomen, parkeren, fietscomfort, draagvlak en kosten. De variant scoorde echter minder goed op behoud van ecologische waarden omdat het tracé in de Stedelijke Ecologische Structuur (SES) ligt. Daarom heeft uw raad opdracht gegeven tot uitwerking van een Definitief Ontwerp gecombineerd met een ecologische optimalisatie. Dit is in de eerste helft van 2017 uitgevoerd. In het raadsvoorstel (kenmerk 6054795) informeerden wij u al over het risico van hogere kosten voor planvorming, compensatiemaatregelen en aanpassing van de fietsoversteek.

In mei 2017 heeft uw raad ingestemd met variant O4, inclusief aanvullende ecologische maatregelen en het ontwerp voor een fietsoversteek ter hoogte het kruispunt bij de Helperzoomtunnel. Uw raad heeft opdracht gegeven tot realisatie van dit tracé (kenmerk: 6306572). De aanvullende ecologische maatregelen bestaan uit: ontwerpaanpassingen, toepassing van modulaire betonverharding (in plaats van reguliere asfaltverharding), ecologische verlichting, extra investeringen in bomen en groen (deels compensatie) en aanpassingen aan het ontwerp van de fietsoversteek met de Helperzoom. Daarnaast is, mede door de ecologische optimalisatie en aanvullende studies, de planperiode verlengd en zijn de plankosten hoger geworden. In mei 2017 waren nog geen precieze ramingen beschikbaar. Thans beschikken wij over besteksramingen die uitwijzen dat het beschikbare krediet van € 2mln onvoldoende is. Er is een aanvullend krediet van € 600.000,- voor realisatie van de Fietsroute Plus langs de Helperzoom nodig. Uw raad wordt gevraagd dit krediet beschikbaar te stellen.

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

Op 25 januari 2017 besloot uw raad om de voorkeursvariant O3, uit te werken tot een Definitief Ontwerp. Deze variant, die op basis van een integrale afweging als voorkeursvariant naar voren kwam, scoorde echter minder goed op het aspect ecologie. Het gemeentelijk projectteam is daarom gevraagd om, in samenspraak met de participatiegroep en overige belanghebbenden, de tracés O3 en O1 ecologisch te optimaliseren. O1 was de variant waarbij het fietspad direct oostelijk van de rijbaan van de Helperzoom werd aangelegd, O3 positioneerde het fietspad tegen de watergang aan die oostelijk van de Helperzoom is gelegen. In januari 2017 werd u ook geïnformeerd over mogelijk risico's waaronder het risico op hogere kosten door compensatiemaatregelen, aanpassingen aan de fietsoversteek bij de Helperzoomtunnel en hogere plankosten.

Deze ecologische optimalisatie leidde tot twee nieuwe subvarianten: O4 en O5. Deze kunnen beiden worden gezien als ecologische slimme combinaties van O1 en O3. Op 31 mei 2017 besloot uw raad tot uitwerking van variant O4 in een Definitief Ontwerp en opdracht te verlenen voor realisatie. De technische uitwerking is inmiddels afgerond en daarmee zijn ook bestekramingen beschikbaar gekomen.

De ecologische optimalisatie leidde tot verlenging van het proces van planvorming, extra inzet van ambtelijke capaciteit en aanvullend ecologisch onderzoek, onderzoek naar hoe we bomen konden behouden en aanvullend onderzoek op het gebied van verkeersveiligheid.

Daarnaast bleek dat het ontwerp van een verkeersveilige fietsoversteek bij de Helperzoomtunnel duurder is dan het aanvankelijke ontwerp van de Combinatie Herepoort. De extra kosten voor aanpassingen van kruispunt worden geraamd op € 150.000,-.

Tenslotte heeft uw raad in mei 2017 besloten tot een aantal aanvullende ecologische maatregelen:

- modulaire betonverharding in plaats van asfaltverharding om bomen en waardevolle oevervegetatie te sparen;
- toepassen van ecologische en sociaal veilige verlichting zodat vleermuizen en andere fauna geen lichthinder ondervinden;
- groenmaatregelen en aanplant van bomen om ecologische diversiteit en kwaliteit te waarborgen en te versterken. Er is bijvoorbeeld voor gekozen om 20 extra bomen aan te planten, kruiden- en bloemrijke grasmengsels toe te passen en onderscheid te maken tussen een nat- en schaduwrijk milieu en schraal en bloemrijk milieu.

Door extra plankosten, aanpassing van het kruispunt Helperzoom - Helperzoomtunnel en aanvullende ecologische maatregelen is een aanvullend krediet nodig is van € 600.000,-.

Kader

De aanleg van de Fietsroute Plus langs de Helperzoom maakt deel uit van de Fietsstrategie Groningen 2015-2025, vastgesteld door uw raad op 22 april 2015 (kenmerk 4937390), het Uitvoeringsprogramma Fietsstrategie Groningen 2015-2025, vastgesteld door uw raad op 24 juni 2015 (kenmerk 4982864) en Projecten Fietsstrategie, vastgesteld door uw raad op 16 december 2015 (kenmerk 5213220).

Argumenten en afwegingen

De fietsroute langs de Helperzoom is onderdeel van het hoofd fietsnetwerk in de stad. Tevens is het een onderdeel van de toekomstige Fietsroute Plus Groningen-Haren en is het aangemerkt als Slimme Route. Nadat uw raad op 26 januari 2017 een voorkeurstracé aan de oostkant van de Helperzoom vaststelde zijn in samenwerking met onder andere de bewonersparticipatiegroep, de Bomenridders en de Vleermuiswerkgroep, de tracés O1 en O3 op het gebied van ecologie verder geoptimaliseerd. Tijdens dit proces zijn twee varianten toegevoegd die feitelijk een combinatie zijn van de varianten O1 en O3. Beide tracés volgen vanaf het zuiden gezien het tracé O3, langs de watergang, om vanaf Tuinwijk (O4), respectievelijk de Savornin Lohmanlaan (O5) tracé O1 te volgen, langs de rijbaan van de Helperzoom.

Reden voor afbuiging naar de rijbaan is behoud en bescherming van foerageergebied van de (water-) vleermuis. De watervleermuis vliegt en foerageert met name op vijvers direct ten zuiden van de Helperzoomtunnel en op de Helperzoomvijver, direct ten noorden van de Helperzoomtunnel.

De afspraken het kader van de Helperzoomtunnel met de provincie zijn gerespecteerd. Dit betrof afspraken omtrent de realisatie van een hop-over voor vleermuizen die van de Helperzoomvijver naar de watergangen langs de Helperzoom willen vliegen. De hop-over is in de ecologische optimalisatie versterkt door ook de oversteek vanuit park Groenestein naar de Helperzoom mogelijk te maken.

Uit de BEA blijkt dat na ecologische optimalisatie de groenbalans positief is. In totaal worden 8 bomen geveld en 28 geplant. Daarnaast is in het groenplan voorzien in versterking van ecologie en biodiversiteit. Verder heeft uw raad in mei 2017 besloten tot een aantal aanvullende ecologische maatregelen.

Uw raad stelde in mei 2017 tevens het ontwerp voor de fietsoversteek met de Helperzoom vast. Dit ontwerp voldoet aan eisen van verkeersveiligheid. Naar aanleiding van een verzoek van de Fietzersbond is een aanvullende studie gedaan naar de verkeersveiligheid en -doorstroming op deze fietsoversteek. Het verbeterde ontwerp van de gemeente is voorgelegd aan de ARZ/combinatie Herepoort die verantwoordelijk is voor realisatie van de fietsoversteek.

De ecologische optimalisatie heeft geleid tot een verlengd planproces waarin verschillende aanvullende onderzoeken zijn verricht op het gebied van ecologie, bomen en verkeersveiligheid. Dit heeft tot extra ambtelijke inzet en kosten geleid.

De ecologische maatregelen, ontwerpaanpassingen en verhoogde plankosten leiden tot een behoefte aan een aanvullend krediet van € 600.000,--.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Het participatieproces voor de Fietsroute Plus Helperzoom is opgeknipt in twee delen: trajectdeel Saaksumborg en trajectdeel Helperzoom. Er is gekozen is voor het opsplitsen van het participatietraject, omdat twee geheel verschillende discussies speelden met geheel verschillende belangen in de trajectdelen.

Op 10 mei 2016 is een eerste inloopbijeenkomst gehouden. Deze bijeenkomst had tot doel het delen van de uitgangspunten, het ophalen van zorgen en aandachtspunten van bewoners en in contact komen met bewoners die wilden bijdragen in een participatiegroep. Op 27 juni 2016 is de participatiegroep bijeengekomen en zijn in een werksessie verschillende varianten beoordeeld. Hierna heeft een verdiepingsslag plaatsgevonden en toetsing op haalbaarheid en de effecten op bomen en ecologie. De resultaten zijn teruggekoppeld aan de participatiegroep op 26 oktober 2016.

De uitkomsten van de ecologische optimalisaties van de tracés O1 en O3, en de nieuwe tracés O4 en O5 zijn op 29 maart uitvoerig met de participatiegroep, de Bomenridders, de Vleermuiswerkgroep, de fietsersbond en het wijkcomité besproken. Hieruit kwam een voorkeur voor tracé O4 naar voren.

In januari, februari en maart 2017 hebben er meerdere overleggen met de Bomenridders en de Vleermuiswerkgroep plaatsgehad. In deze overleggen kreeg het gemeentelijk projectteam waardevolle input voor de ecologische optimalisatieopgave.

De opgehaalde informatie uit de inloopavond, de bijeenkomsten met de participatiegroep en de overleggen met Saaksumborg heeft meer inzicht gegeven in de ontwerpogave Fietsroute Plus Helperzoom. Samen met de informatie die is opgehaald bij onder andere de fietsersbond, het wijkcomité, politie en het OV-bureau zijn de ontwerpen verder uitgewerkt.

De participatie heeft ons en de deelnemers meer inzicht verschaft in de verschillende belangen en elkaars standpunten. Wij zijn van mening dat het proces heeft bijgedragen tot een evenwichtige tracékeuze.

Op 5 december 2017 ontvingen de bewoners van Helpman, Saaksumborg en Klein Martijn een informatieve brief van de gemeente aangaande de stand van zaken rondom de Fietsroute Plus langs de Helperzoom. Naar aanleiding hiervan uitten enkele bewoners van Klein Martijn zorgen over de verkeersveiligheid en de oversteekbaarheid van de Helperzoom. Hoewel de vrijheidsgraden voor aanpassing in het ontwerp, gezien het stadium van uitwerking, beperkt was, is op 22 januari 2018 nader overleg gevoerd met circa 30 bewoners van Klein Martijn. Om tegemoet te komen aan hun wensen en behoeften zijn enkele aanpassingen gedaan in het ontwerp om de oversteekbaarheid van de Helperzoom voor hen te verbeteren.

Financiële consequenties

Op 16 december 2015 heeft uw raad besloten om voor het project 'Fietsroute Plus Helperzoom' een krediet beschikbaar te stellen van 2,0 miljoen euro (raadsvoorstel 5374317) en dit krediet te dekken uit de subsidiebijdrage 'Beter Benutten Vervolg' (1,0 miljoen euro) en de Intensiveringsmiddelen voor Verplaatsen, onderdeel fietsmaatregelen, jaarschijf 2017 (1,0 miljoen euro).

Inmiddels is duidelijk geworden dat de kosten voor dit project € 600.000,-- hoger uitvallen dan het oorspronkelijk geraamde bedrag van 2,0 miljoen euro. Daarmee komt het totaalbedrag voor de aanleg van de Fietsroute Plus langs de Helperzoom uit op 2,6 miljoen euro. Met dit voorstel vragen wij uw raad een aanvullend uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen van € 600.000,-- euro, zodat wij het Definitief Ontwerp voor de Fietsroute Plus langs de Helperzoom - zoals in uw vergadering van 31 mei 2017 is vastgesteld - kunnen realiseren.

Wij stellen uw raad voor om deze extra kosten te dekken uit de Intensiveringsmiddelen voor Verplaatsen, onderdeel fietsmaatregelen. Voor het begrotingsjaar 2018 en de jaren daarna hebben we de inzet van deze middelen kunnen herijken. Daaruit blijkt dat er extra financiële ruimte is om dit bedrag van € 600.000,-- te dekken.

De ruimte binnen het uitvoeringsprogramma van de Fietsstrategie is overigens ontstaan, doordat een aantal projecten later dan gepland gerealiseerd wordt vanwege complexere planvorming en de bijbehorende kapitaallasten op investeringsprojecten pas gaan lopen bij oplevering. De inzet van € 600.000,- - leidt tot een jaarlijkse kapitaallast van € 27.000,-- structureel vanaf 2019, te dekken uit de Intensiveringsmiddelen voor Verplaatsen, onderdeel fietsmaatregelen.

Dit voorstel leidt tot de volgende begrotingswijziging:

Begrotingswijziging Investerings 2018						
Fietspad Helperzoom						
Betrokken directie(s)	Stadsontwikkeling					
Titel Raads- / Collegevoorstel	Fietspad Helperzoom					
Besluitvorming (orgaan + datum)	Raad					
Incidenteel / Structureel	I					
Looptijd	2018-2019					
Soort wijziging	Investing					
Financiële begrotingswijziging						<i>Bedragen x 1.000 euro</i>
Programma	Deelprogramma	Directie	I/S	Lasten	Baten	Saldo te activeren
07. Verkeer	07.1 Fiets	SO Ontwikkeling en Uitv	I	600		-600
TOTALEN BEGROTINGSWIJZIGING				600	0	-600

Overige consequenties

Geen.

Vervolg

De aanbesteding van de Fietsroute Plus langs de Helperzoom is voorzien in april 2018. Medio 2018 zal begonnen worden met de realisatie. Eind 2018 zal het project waarschijnlijk worden afgerond en opgeleverd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink